

ומפריחי יונים [תחרות יונים], ופסולם כפסול המשחק בקוביא, שהמנצח נוטל ממון [רש"י]. וראה סנהדרין דף כה א פלוגתא דאמוראי בזה].

ופוחרי שביעית שעוברים על איסור סחורה בפירות שביעית מפני חימוד ממון [ואינו פסול מדאורייתא, דמיירי בשביעית בזמן הזה דרבנן]. וראה שם בתוספות סנהדרין דף כד ב עור טעם].

אמר פליג רבי יהודה: המשחקין בקוביא ומפריחי היונים, אין פסולם משום שנוטלין ממון שלא כדין, שכדין הם נוטלין.

אלא פסולם הוא מכך שאין הם עסוקין בישובו של עולם. שהואיל וזו היא אומנותם, אין הן מכירין ובקיאין בטורח וצער בני אדם, ואינן חסין על חבריהן מלהפסידן ממון, וחשודים לשקר ופסולים מדרבנן. ולפיכך:

אימתי פסולין המשחקין בקוביא ומפריחי היונים — בזמן שאין לו אומנות אחרת אלא היא, ואין עסוק בישובו של עולם.

אבל יש לו אומנות שלא היא, הרי זה עד כשר.

ותני עלה כברייתא:

וחכמים אומרים: בין שאין לו אומנות אלא היא, ובין שיש לו אומנות שלא היא הרי זה פסול.

ומכאן אתה למד, שתנא קמא פליג על רבי יהודה, שהרי כן איתא בהך ברייתא, דחכמים פליגי. (51)

והשתא תיקשי: הרי חזינן, דאף דקאמר רבי יהודה "אימתי", לא לפרש בא, אלא לחלוק.

ומשנינן: לעולם רבי יהודה לא בא לחלוק, אלא לפרש דברי חכמים קאתי, דאף לדידהו כל הפסול אינו אלא משום שאין עסוקין בישובו של עולם.

והא דאמרי חכמים כברייתא דפסוליהו משום גזלן הוא, לאו היינו תנא קמא דרבי יהודה, אלא היא — דרבי יהודה אמר רבי טרפון, היא. דסבר אסמכתא לא קניא!

אבל תנא קמא דמתניתין לא פליגי. (52)

דתניא: אמר רבי יהודה משום רבי טרפון: שנים שיושבין וראו אחד בא, זה אומר: פלוני העובר נזיר הוא, וזה אומר אינו נזיר.

ואמר זה שאמר נזיר הוא: הריני נזיר אם כמותי [אם אני צודק], שאני אומר שהעובר נזיר הוא. והשני אמר, הריני נזיר אם כמותי שאינו נזיר [רש"י סנהדרין דף כה, והרמ"ה שם. ובמאירי כאן פירש בהיפוך] — לעולם אין אחד מהן נזיר.

לפי שאין נזירות אלא להפלאה! כלומר: שיהא נדרו מפורש על הודאי ולא בתורת ספק.

52. ובכמה דוכתי אשכחן דקתני "חכמים" ואינו אלא יחיד, רמ"ה סנהדרין דף כה א.

51. וביאר רש"י דבהכי פליגי, דחכמים סברי, דאסמכתא לא קניא. ורבי יהודה סבר, דאסמכתא קניא.